

Аналітичний огляд роботи митниці

№15

грудень 2025

Ключові новини

26 грудня 2025 року набрали чинності закони [№4709-IX](#) та [№4710-IX](#), які розширюють перелік товарів оборонного призначення, що імпортують в Україну зі звільненням від митних платежів і ПДВ. Пільги поширено, зокрема, на симулятори бойових дій, а також на товари для виробництва, ремонту та модернізації дронів, засобів розмінування й протидії технічним розвідкам, із чітким врегулюванням випадків зміни їх цільового використання.

Крім того, дію пільг продовжено:

- до 2027 року — для низки оборонних товарів;
- до 2029 року — для обладнання відновлюваної енергетики.

З 25 грудня 2025 року Держмитслужба [запровадила модуль «Запити та рішення»](#) у новій автоматизованій системі митного оформлення АСМО «Центр». Відтепер запити до спеціалізованих підрозділів митниці та відповідні рішення про митну вартість країни походження та класифікації за УКТ ЗЕД формуються й опрацьовуються в електронному вигляді без паперових процедур, а результати надсилаються декларанту та доступні в особистому кабінеті. До ухвалення рішення оформлення декларації автоматично призупиняється в усіх системах, що забезпечує єдину логіку процесу та усуває паралельні бюрократичні дії.

Посилено безпеку у портах: 24 грудня 2025 року Кабінет Міністрів України [ухвалив постанову №1767](#), якою внесено зміни до порядку

здійснення митних процедур у морських та річкових портах. Це має зменшити скупчення транспорту в зонах митного контролю, підвищення безпеки портової інфраструктури та створення альтернативних маршрутів ввезення, зокрема критично важливих товарів. Тепер дозволено оформлювати контейнери в режим транзиту до заїзду в порт і здійснювати внутрішній транзит через суміжні держави без надання гарантій сплати митних платежів за відсутності ризиків.

Євроінтеграція

- Протягом 2025 року Україна продовжила реалізацію євроінтеграційних реформ. Зокрема, у **2025 році**: пройдено скринінг відповідності українського законодавства праву ЄС за Розділом 29 «Митний союз»;
- представлено проєкт нового Митного кодексу, що враховує положення Митного кодексу Союзу (Регламент (ЄС) № 952/2013), та розпочато публічні консультації щодо нього;
- ратифіковано Рішення № 2/2024 Спільного комітету Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження;
- розпочато підготовку митних органів до переходу на NCTS Фаза 6.

У щорічному звіті Європейської комісії щодо розширення зазначено, що Україна має добрий рівень підготовки до інтеграції з ЄС за Розділом 29 «Митний союз» і продемонструвала відчутний прогрес у цій сфері протягом року.

Реформа митної адміністрації

У вересні 2024 року прийняли Закон №3977-IX, що заклав основу для проведення реформи митної адміністрації. Ключовим заходом цієї реформи мало стати обрання нового голови Держмитслужби конкурсною комісією з залученням міжнародних експертів.

Однак вже від початку реалізації цього закону були затримки. Новий голова Держмитслужби так і не був обраний у початково очікувані терміни, а конкурсні процедури запустилися з істотним запізненням. Так Уряд розпочав конкурсні

процедури лише у липні 2025 року.

Та все ж Конкурсна комісія для обрання нового голови була сформовано і процедура проведення конкурсу стартувала. В січні 2026 року вже провели комп'ютерне анонімне тестування загальних здібностей 38 кандидатів на посаду голови.

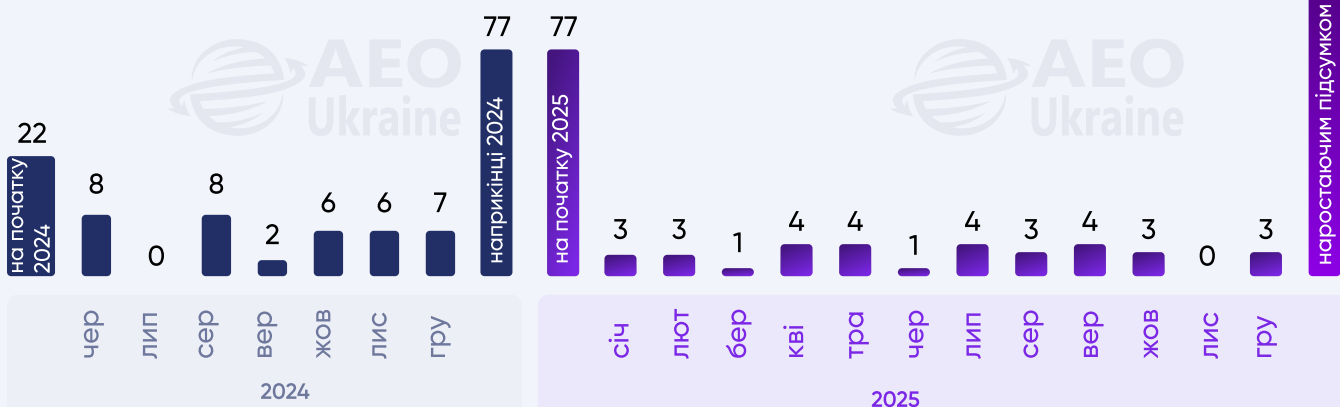
Окрім конкурсу на обрання нового Голови Держмитслужби також зробили наступні кроки у реформі митної адміністрації:

- Підрозділ митних компетенцій на базі Координаційно-моніторингової митниці розпочав оформлення митних декларацій.
- Затверджено Порядок проведення психофізіологічного опитування посадових осіб митних органів та кандидатів на зайняття посад державної служби в митних органах із застосуванням поліграфа.
- Змінено підходи до оплати праці працівників митних органів. Тепер розмір окладу залежить не від посади чи підрозділу, а від професійних знань, досвіду й складності роботи.
- Затверджено Порядок проведення ротації посадових осіб митних органів.
- Затверджено Порядок організації та проведення атестації, оцінювання доброчесності та професійної компетентності посадових осіб митних органів.
- Затверджено професійний стандарт «Інспектор митний».
- Запроваджено використання індивідуальних портативних відеокамер посадовими особами митних органів.

Сприяння торгівлі

У грудні 2025 року 3 підприємства отримали статус АЕО-С, і жодне - АЕО-Б. Загальна кількість АЕО - 105 підприємств зі статусом АЕО-С і 5 підприємств одночасно зі статусом АЕО-С і АЕО-Б. Всього за 2025 рік 33 підприємства отримали статус АЕО (для порівняння в 2024 році було надано цей статус 55 підприємствам). При цьому станом на грудень 2025 року АЕО оформлювали 4% усього імпорту та 6% експорту.

Кількість підприємств, що отримали статус АЕО з червня 2024 по грудень 2025:

Кількість заяв, поданих на отримання статусу АЕО зменшилася у порівнянні з груднем 2024 року (6 заяв у грудні 2025 року, 10 заяв у грудні 2024 року). В цілому у 2025 році інтерес до статусу АЕО з боку підприємств дещо збільшився: у 2024 році було подано 84 заявки, а в 2025 році на 10 більше – 94 заявки.

Авторизації на спрощення

(у тому числі транзитні, за міс.)

кількість підприємств, авторизованих на окремі спрощення

18

кількість виданих авторизацій

34

у тому числі транзитних

14

У грудні 2025 року кількість наданих спрощень зросла. Спрощення отримали 18 підприємств, (в листопаді - 8). При цьому було надано 14 транзитних спрощень.

Всього у 2025 році авторизації отримали 154 підприємства, що істотно менше за 2024 рік, коли таких підприємств було 244.

У грудні продовжилася тенденція до

скорочення поданих заяв на отримання спрощень – 37 заяв (у грудні 2024 року їх було більше - 45 заяви). Найпопулярнішим спрощенням для бізнесу у грудні був **«статус авторизованого вантажоодержувача»** — надали 12 таких спрощень. Це спрощення дозволяє завершувати транзитне переміщення на об'єкті вантажоодержувача та заощаджувати час і кошти користуючись з відсутності необхідності заїжджати на митний термінал.

У грудні 2025 року кількість транзитних операцій зросла на 10% як за напрямком ввезення (з 7,6 тис. декларацій до 8,5 тис.), так і вивезення (з 9,5 тис. декларацій до 10,5 тис.).

Кількість завершених операцій спільного транзиту в митницях призначення (за міс./з початку року)

Ввезення товару

Вивезення товару

Загалом протягом 2025 року оформлено майже 142 тис. транзитних декларацій, що є рекордним за увесь час дії спільного транзиту. Для порівняння у 2024 році було оформлено трохи більше ніж 104 тис. декларацій.

Дані зовнішньої торгівлі

Загальні обсяги експорту

3,6
млрд \$

Порівняння
з аналогічним
періодом
2024 року

+0,25 ↑
млрд \$

У грудні 2025 року Україна експортувала товарів на **\$3,6 млрд**, що на \$0,25 млрд більше (або на 7,5%), ніж у грудні 2024 року.

Найбільше у грудні 2025 року експортували:

- соняшникову олію - \$ 0,54 млрд;
- кукурудзу – \$ 0,48 млрд;
- руди залізни — \$ 0,16 млрд.

Соняшникова олія, кукурудза і пшениця були основними експортними товарами України у 2025 році.

Головні країни-імпортери українських товарів:

 Польща — **\$0,44** млрд

 Італія — **\$0,29** млрд

 Туреччина — **\$0,27** млрд

В цілому за 2025 рік основними країнами-імпортерами українських товарів були Польща Туреччина та Німеччина.

Загальні обсяги імпорту

Протягом грудня 2025 року Україна імпортувала товарів на загальну суму **\$9,4 млрд**, що на \$2,3 млрд більше, ніж у грудні 2024 року (\$7,1 млрд).

Оподатковуваний імпорт склав \$6,6 млрд (70% від загального обсягу), тоді як у грудні 2024 року цей показник становив \$5,2 млрд (74% від загального обсягу).

Податкове навантаження на одиницю ваги оподатковуваного імпорту збільшилось на

1,7% (з 0,515 \$/кг до 0,523 \$/кг).

Торгівельне сальдо погіршилося з -3,76 млрд дол. у грудні 2024 року до -5,83 млрд дол. у грудні 2025 року.

Найбільше у грудні 2025 року імпортували:

- Інші товари — \$ 1,3 млрд;
- Нафтопродукти - \$ 0,79 млрд.
- Легкові автомобілі — \$ 0,66 млрд.

Нафтопродукти, легкові автомобілі та інші товари були основними, що імпортувалися в Україну в 2025 році.

Головні країни, з яких імпортувалися товари до України в грудні 2025 року:

🇨🇳 Китай — **\$2,19** млрд 🇹🇷 Туреччина — **\$0,94** млрд 🇵🇱 Польща — **\$0,81** млрд

Китай, Польща та Німеччина були основними країнами-імпортерами товарів в Україну у 2025 році.

Виконання індикативів

Стан виконання індикативних показників

Обсяги надходжень (факт):

75
млрд грн

Загальний розмір доведеного індикативу (план)

79,5 млрд грн

Процент виконання:

94%

В грудні 2025 року індикативні показники для збору податків митницею знову не відображали реальну ситуацію у торгівлі (79,5 млрд грн).

Надходження від збору податків склали 75 млрд грн, (94% від доведеного показника).

У порівнянні з груднем 2024 року (54,1 млрд грн), фактичні надходження у грудні 2025 року зросли на 20,9 млрд грн. Всього за 2025 рік

план, доведений митниці, був виконаний на 92,7%.

Найбільше у 2025 році податкових надходжень було від торгівлі:

нафтопродуктами

184,6 млрд грн

легковими автомобілями

56,6 млрд грн

природним газом

23 млрд грн

Стан виконання індикативів в розрізі податків (факт)

Ввізне мито

5,1 млрд грн

90%
від плану

ПДВ з ввезених товарів

55,8 млрд грн

91%
від плану

Акцизний податок з ввезених тов.

13,4 млрд грн

110%
від плану

Вивізне мито

0,3 млрд грн

855%
від плану

У грудні 2025 року, митні надходження досягли індикативних показників Мінфіну за акцизним податком і вивізним митом.

Найвищий відсоток виконання планових показників за акцизним податком з ввезених товарів — 110 %. За вивізним митом та ПДВ було зібрано 90% і 91% від запланованого відповідно.

Істотно зросли збори вивізного мита (855% від запланованих). З вересня в Україні почало діяти вивізне мито на сою та ріпак, що суттєво вплинуло на збори цього податку.

Держмитслужба пояснює труднощі з виконанням плану насамперед невідповідністю очікуваного валютного курсу, закладеного в бюджеті (41,69 грн замість 45 грн за долар). Тільки невідповідність курсу пояснює недобір податків

від початку року у 52,6 млрд грн. Також суттєво впливає зростання наданих податкових пільг.

- тютюнових виробів — 62,7 млрд грн;
- звільнення від ввізного мита в межах угод про вільну торгівлю — 42,5 млрд грн;
 - пільги при ввезенні електромобілів — 20,3 млрд грн;
 - пільги на товари для відновлення та ремонту енергетичної інфраструктури — 23,6 млрд грн.

У порівнянні з груднем 2024 року сума наданих пільг збільшилася на 14,7 млрд грн.

Реалізація контрольних функцій митниці

Документальні перевірки (пост-аудит)

Кількість розпочатих та завершених документальних перевірок зростає. У порівнянні з груднем 2024 року (107) у грудні 2025 року було розпочато на 107 перевірок (214) більше. Всього за 1015 рік було розпочато 1543 перевірки.

Сума донарахувань, також більша у грудні 2025. У грудні 2024 року було данараховано 62 млн грн проти 236 млн грн в грудні 2025.

До бюджету фактично сплачено лише 13,5 млн грн або 6% донарахованих платежів.

Добровільно (тобто без проведення перевірок) бізнес доплатив 47,2 млн грн.

Кількість рішень про коригування митної вартості

З початку року (шт.):

12 492

(+ 1 054)

на суму (грн):

2,9 млрд

(+ 272 млн)

Кількість рішень про класифікацію товарів

З початку року (шт.):

1 392

(+ 116)

на суму (грн):

0,4 млрд

(+ 55,2 млн)

У грудні 2025 року митниці прийняли 116 рішень про класифікацію товарів, що на 32 рішення менше, ніж у грудні 2024 року. Водночас сума донарахованих платежів за цими рішеннями зросла на 54%.

Рішень про коригування митної вартості товарів у грудні 2025 року було на 518 менше, ніж у грудні 2024 року. Сума

донарахувань при цьому на 9% більша, ніж у грудні 2024 року.

Аналіз даних Держмитслужби свідчить, що надходження від коригування митної вартості є основними додатковими надходженнями за результатами

Проте, додатково нараховані суми від коригування митної вартості за грудень 2025 року становлять лише **0,36% від загальної суми стягнутих митницею податків**. Значна частина цих рішень також оскаржується в судах, тому фактичні надходження до бюджету можуть бути ще меншими.

Отже, абсолютну більшість митних платежів в Україні платники податків сплачують добровільно. Тож донарахування за результатами митного контролю не завжди виправдовують ускладнення експортно-імпортних операцій.

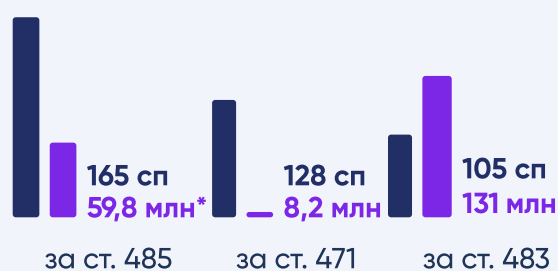
Кількість порушених справ про ПМП

666

на суму:

160 млн грн

З них топ 3 статті за кількістю заведених справ (шт/грн):

* Сума несплачених митних платежів

У грудні 2025 року митниця зафіксувала 666 порушень митних правил (ПМП) на суму 160 млн грн.

Основну частку становлять справи про дії, спрямовані на неправомірне звільнення від сплати від митних платежів (ст. 485, справ на 59,8 млн грн).

У грудні 2025 року митниця розглянула 116 справ про порушення митних правил, накладено штрафів на 3 млн грн, сплачено – **5,5 млн грн**.

До суду передано 502 справ на 127 млн грн. Суди оштрафували на суму 0,8 млрд грн, конфіскацію застосовано на 1,4 млрд грн.

Середній час митного оформлення* (хв.)

Імпорт

144

(випуск у вільний обіг)

Експорт

58

(вивезення)

Здійснено пропуск транспортних засобів через кордон (тис.):

638

* з урахуванням митних декларацій, по яким надано відмову

У грудні 2025 року тривалість митного оформлення товарів при імпорті зменшилася порівняно з груднем 2024 року на 18 хвилини (144 хв проти 162).

Час оформлення експортної декларації істотно скоротився – 58 хв у грудні 2025 року проти 83 хв у грудні 2024 року.

ТЕХНОЛОГІЇ
ПРОГРЕСУ

Будьте в курсі усіх новин

Підписатися на дайджест

[Архів дайджестів](#)